

سوره توبه (۹)

مدنی و شامل یکصد و بیست و نه آیه

این اعلام بیزاری خدا و پیغمبرش از مشرکینی است که با آنها پیمان بستید. (۱)
به آنها بگو: چهارماه در زمین بگردید و بدانید که شما خدا را عاجز نمی‌کنید و خدا افراد بی‌ایمان را خوار می‌سازد. (۲)

این اعلامی از طرف خدا و پیغمبرش به مردم در روز حج بزرگ است که خدا و رسولش از مشرکین بیزارند. لذا اگر توبه کنید به نفع شما است و اگر قبول نکنید بدانید که نمی‌توانید خدا را عاجز کنید و مزده عذابی پردرد را به افراد بی‌ایمان بده. (۳)
غیر از مشرکینی که با آنها قرارداد بستید و آنها هم ذره‌ای در اجرای آن فروگذاری نکردند و به هیچ‌کس بر ضد شما کمک نکردند. پیمان آنها را تا پایان مدتش کامل کنید، چون خدا افراد پرهیزکار را دوست دارد. (۴)

بنابراین وقتی ماه‌های حرام به پایان رسید، مشرکین را هر جا پیدا کردید بکشید. آنها را بگیرد و محاصره کنید و در هر جا در کمین آنها بنشینید. اگر توبه کردند و نماز را به پا داشتند و زکات دادند راه آنها را باز کنید. مسلماً خدا آمرزنده مهربان است. (۵)

اگر کسی از مشرکین از تو پناه خواست به او پناه بده تا کلام خدا را بشنود و بعد او را به محلی که برایش امن است برسان. این‌کار به علت این است که آنها افرادی بی‌اطلاع هستند. (۶)
چطور مشرکین پیمانی با خدا و پیغمبرش دارند؟ غیر از کسانی که با شما کنار مسجدالحرام معاهده بستند. افرادی که با شما معاهده دارند تا موقعی که بر طبق آن عمل می‌کنند، شما هم مطابق معاهده با آنها رفتار کنید. مسلماً خدا افراد پرهیزکار را دوست دارد. (۷)
چطور پیمان آنها ارزش دارد؟ در صورتی که اگر بر شما دست یابند رعایت خویشاوندی و پیمان را نمی‌کنند. آنها با حرف‌هایشان شما را راضی می‌کنند ولی دل آنها از این‌کار امتناع دارد و بیشتر آنها از فرمان خدا اطاعت نمی‌کنند. (۸)
آیات خدا را به قیمت کمی فروختند و مردم را از راه خدا بازداشتند، کاری که آنها می‌کردند بسیار بد است. (۹)

درباره هیچ فرد باایمانی رعایت خویشاوندی و پیمان را نمی‌کنند، آنها افراد متجاوز می‌باشند. (۱۰)

اگر توبه کردند و نماز را به پا داشتند و زکات دادند، برادر دینی شما هستند. ما آیات را برای افراد دانا توضیح می‌دهیم. (۱۱)

اگر پس از بستن قرارداد عهد خود را شکستند و در دین طعنه زدند، با سران کفر بجنگید تا از این عهدشکنی‌ها دست بردارند، چون آنها به عهدشان عمل نکردند. (۱۲)
آیا با افرادی که عهدشان را شکستند و تصمیم به اخراج پیغمبر گرفتند و اولین بار آنها جنگ را با شما شروع کردند نمی‌جنگید؟ آیا از آنها می‌ترسید؟! اگر افراد باایمانی باشید سزاوار است از خدا بترسید. (۱۳)

با آنها بجنگید، خدا آنها را به دست شما عذاب می‌کند و خوار می‌سازد و شما را بر آنها پیروز

می‌گرداند و دل افراد باایمان را شفا می‌بخشد. (۱۴)

تا خشم دلشان را از بین ببرد. خدا توبه هر کس را که بخواد می‌پذیرد. خدا دانا و حکیم است. (۱۵)

آیا خیال کرده‌اید که شما به حال خود گذاشته می‌شوید؟ در صورتی که هنوز خدا مجاهدین شما را، که غیر از خدا و پیغمبرش و افراد باایمان دوست همرازی نگرفته‌اند، نشناخته است. خدا از کارهایی که می‌کنید خبر دارد. (۱۶)

حق نیست که مشرکین مسجدهای خدا را آباد کنند در حالی که شاهد کفر خودشان هستند. اعمال آن‌ها از بین رفته و همیشه در جهنم خواهند بود. (۱۷)

مسجدهای خدا را فقط افرادی که به خدا و روز آخرت ایمان دارند و نماز را به پا می‌دارند و زکات می‌دهند و از کسی جز خدا نمی‌ترسند آباد می‌کنند. امید است که این افراد از کسانی باشند که راه صحیح را شناخته‌اند. (۱۸)

آیا آب دادن به حاجی‌ها و آبادکردن مسجدالحرام را مثل کار کسی می‌دانید که به خدا و روز آخرت ایمان آورده و در راه خدا جهاد کرده؟ این دو دسته پیش خدا مساوی نیستند. **خدا افرادی را که ظلم می‌کنند هدایت نمی‌کند. (۱۹)**

افرادی که ایمان آوردند و مهاجرت کردند و با مال و جان خود در راه خدا جهاد کردند پیش خدا درجه بزرگتری دارند. چنین افرادی رستگار هستند. (۲۰)

خداوندشان به آن‌ها مژده رحمت و رضای خودش و بهشتی که نعمت دایم دارد می‌دهد. (۲۱)

همیشه در آن خواهند بود، چون پاداش بزرگ در اختیار خدا است. (۲۲)

ای افراد باایمان، پدران و برادرانتان را، اگر کفر را بر ایمان ترجیح دادند پشتیبان خود نگیرید. کسانی که با چنین افرادی دوستی کنند ستمگرند. (۲۳)

بگو: اگر پدران و فرزندان و برادران و همسران و خویشانانتان و اموالی که به دست آورده‌اید و

تجارتی که از کساد شدنش می‌ترسید و خانه‌هایی که می‌پسندید، پیش شما محبوب‌تر از خدا و

رسولش و جهاد در راه او است، انتظار بکشید تا خدا فرمانش را صادر کند. **خدا افرادی را که (از دستوره‌های او) نافرمانی می‌کنند هدایت نمی‌کند. (۲۴)**

خدا شما را در جاهای بسیار و روز جنگ چنین که زیادی عده شما باعث غرور شما شده بود

یاری کرد، ولی این زیادی نفرات برای شما ذره‌ای فایده نداشت و زمین با تمام وسعتش بر شما

تنگ شد و بعد فرار کردید. (۲۵)

بعد خدا آرامش خود را بر رسولش و افراد باایمان نازل کرد و لشکرهایی نازل کرد که شما آن‌ها

را نمی‌دیدید و افراد بی‌ایمان را عذاب کرد. جزای افراد بی‌ایمان همین است. (۲۶)

خدا بعد از آن توبه هر کس را که بخواد می‌پذیرد. **خدا آمرزنده مهربان است. (۲۷)**

ای افراد باایمان، مشرک‌ها ناپاک هستند، پس بعد از امسال به مسجدالحرام نزدیک نشوند. اگر از

فقر می‌ترسید (بدانید که) اگر خدا بخواد شما را از فضل خود بی‌نیاز می‌کند، چون خدا دانا و

حکیم است. (۲۸)

با کسانی از اهل کتاب که به خدا و روز آخرت ایمان ندارند و چیزی را که خدا و رسولش حرام

کرده، حرام نمی‌دانند و متدین به دین حق نیستند بجنگید، تا با خواری و حقارت با دست خود

جزیه (مالیات سرانه) بدهند. (۲۹)

یهودی‌ها گفتند: عزیز (عزرا) پسر خداست. و عیسویان گفتند: مسیح پسر خداست. این حرفی است که زبانی می‌گویند. حرف آن‌ها شبیه حرف افراد بی‌ایمان قبلی است. خدا آن‌ها را بکشد، چگونه از حقیقت دور می‌شوند؟ (۳۰)

دانشمندان دینی و زاهدان تارک دنیای خود و همین‌طور پیغمبرشان مسیح ابن مریم را صاحب‌اختیار (ارباب) خود گرفتند. در صورتی که به آن‌ها دستور داده شده بود که فقط معبود واحد (خدا) را بندگی (اطاعت محض و بدون چون و چرا) کنند. معبودی (کسی که انسان در مقابلش احساس یا ابراز کوچکی بکند و از دستورهایش بدون چون و چرا اطاعت کند) غیر از خدا وجود ندارد. او بالاتر از این چیزهاییست که شریک او می‌سازند. (خالق میلیاردها کهکشان کجا و بشر محتاج روی زمین کجا؟) (۳۱)

می‌خواهند نور خدا را با حرف‌های خود خاموش کنند، در صورتی که خدا چیزی غیر از این نمی‌خواهد که نورش را کامل کند، هر چند که افراد بی‌ایمان خوششان نیاید. (۳۲)

خدا وجودی است که رسولش را با راهنمایی و دین حق فرستاد تا او را از تمام دین آگاه سازد هر چند که افراد مشرک خوششان نیاید. (۳۳)

ای افراد باایمان، عده زیادی از دانشمندان دینی و زاهدان تارک دنیا (که دیرنشین شده‌اند) مال مردم را به ناحق می‌خورند و مردم را از راه خدا باز می‌دارند. کسانی را که طلا و نقره را روی هم می‌گذارند و در راه خدا خرج نمی‌کنند، به عذاب پردردی بشارت بده. (۳۴)

روزی که آن طلا و نقره را در جهنم می‌گذارند و با آن پیشانی و پهلو و پشت آن‌ها را داغ می‌کنند و به آن‌ها می‌گویند: این چیزی است که برای خود اندوختید، نتیجه طلا و نقره‌ای که گنج ساختید، بچشید. (۳۵)

تعداد ماه‌ها پیش خدا، در کتاب خدا، از روزی که آسمان‌ها و زمین را آفرید دوازده ماه است. چهارماه آن‌ها ماه حرام است (در آن نباید جنگ کرد). دین پایدار چنین دینی است. در این چهارماه به خودتان ظلم نکنید. و با مشرکین دسته‌جمعی بجنگید همان‌طور که آن‌ها با شما دسته‌جمعی می‌جنگند. و بدانید که خدا با افراد پرهیزکار است. (۳۶)

عقب انداختن ماه‌ها، اضافه کردن کفر است که به‌وسیله آن افراد بی‌ایمان گمراه می‌شوند. يك سال آن را حلال می‌کنند و يك سال حرام، تا عده ماه‌های حرام را موافق چهارماه بکنند تا آنچه را که خدا حرام کرده حلال کنند. کارهای بدشان در نظرشان زینت داده شده. خدا افراد بی‌ایمان را هدایت نمی‌کند. (۳۷)

ای افراد باایمان، شما را چه شده که وقتی به شما گفته می‌شود که در راه خدا حرکت کنید، به زمین می‌چسبید و حرکت نمی‌کنید؟ آیا به زندگی دنیا در مقابل آخرت راضی شده‌اید؟ زندگی دنیا در مقابل آخرت بسیار ناچیز است. (۳۸)

اگر حرکت نکنید خدا شما را عذاب پردردی می‌کند و افرادی غیر از شما را جانشین شما می‌کند و شما ذره‌ای به خدا ضرر نمی‌زنید. خدا بر انجام هر کاری توانا است. (۳۹)

اگر او (یعنی پیغمبر) را یاری نکردید، خدا یاریش کرد. وقتی افراد بی‌ایمان او را (از مکه) بیرون کردند، یکی از دو نفری که در غار بودند به دوستش گفت: ناراحت نباش، خدا با ماست. خدا هم آرامش فکری بر او نازل کرد و او را با لشکریانی که نمی‌دیدید تقویت نمود و سخن افراد بی‌ایمان را پست کرد و سخن خدا بالاتر قرار گرفت. خدا توانا و حکیم است. (۴۰)

چه با بار و وسایل سبک چه با وسایل سنگین، حرکت کنید و با مال و جان خود در راه خدا جهاد کنید. اگر از حقیقت اطلاع داشته باشید می‌فهمید که این کار برای شما بهتر است. (۴۱)

اگر غنیمتی آنی و سفری آسان در پیش بود، از تو پیروی می‌کردند. ولی از سفری که مشقت داشته باشد گریزان هستند. به خدا قسم می‌خورند که اگر توانایی لازم را داشتیم برای جهاد با شما بیرون می‌آمدیم. آن‌ها خودشان را هلاک می‌کنند. خدا می‌داند که آن‌ها دروغ می‌گویند. (۴۲)

(ای پیغمبر،) خدا تو را بخشید. چرا قبل از آن‌که افراد راستگو برای تو معلوم شوند و دروغ‌گویان را بشناسی به آن‌ها اجازه دادی؟ (۴۳)

افرادی که به خدا و روز آخرت ایمان دارند برای این‌که با مال و جانشان در راه خدا بجنگند از تو اجازه نمی‌خواهند. **خدا افراد پرهیزکار را خوب می‌شناسد.** (۴۴)

فقط افرادی که به خدا و روز آخرت ایمان ندارند و دلشان دچار شک و تردید است برای ماندن از تو اجازه می‌خواهند. آن‌ها با شکی که دارند دچار تردید هستند. (۴۵)

اگر تصمیم رفتن به جنگ داشتند حتماً وسایل لازم را فراهم می‌کردند. ولی خدا از شرکت آن‌ها در جنگ خوشش نمی‌آمد، لذا آن‌ها را از وارد جنگ شدن باز داشت و به آن‌ها گفت: شما هم جزو کسانی باشید که در جنگ شرکت نکردند. (۴۶)

اگر برای جنگ می‌آمدند به شما چیزی جز خرابی اضافه نمی‌کردند و بین شما به سرعت حرکت و فتنه‌انگیزی می‌کردند و در بین شما عده‌ای هستند که برای آن‌ها جاسوسی می‌کنند. **خدا افرادی را که ظلم می‌کنند خوب می‌شناسد.** (۴۷)

قبلاً هم دنبال فتنه می‌گشتند و کارها را برای تو وارونه نشان می‌دادند تا این‌که حقیقت آشکار شد و امر خدا ظاهر شد، در صورتی که آن‌ها از این کار خوششان نمی‌آمد. (۴۸)

عده‌ای از آن‌ها می‌گویند: به ما اجازه بده که در جنگ شرکت نکنیم و ما را دچار فتنه نکن. بدانید که آن‌ها توی فتنه افتاده‌اند و جهنم افراد بی‌ایمان را احاطه کرده. (۴۹)

اگر برای تو پیش آمد خوبی بکند آن‌ها را ناراحت می‌کند و اگر مصیبتی بر تو وارد شود می‌گویند: ما قبلاً تصمیم خود را گرفته بودیم، و با خوشحالی رو برمی‌گردانند. (۵۰)

بگو: مصیبتی به ما نمی‌رسد مگر این‌که (مطابق قوانین خدا) برای ما مقرر شده باشد. مولای ما خداست و **افراد باایمان باید (فقط) به خدا توکل کنند.** (۵۱)

بگو: آیا غیر از این است که منتظر یکی از دو حالت خوب برای ما هستید؟ در صورتی که ما انتظار می‌کشیم که خدا عذابی از طرف خودش یا به دست ما به شما برساند. انتظار بکشید، ما هم با شما انتظار می‌کشیم. (۵۲)

بگو: **چه با میل چه بدون میل انفاق کنید، خدا انفاق شما را قبول نمی‌کند، چون شما افرادی هستید که از دستور خدا اطاعت نمی‌کنید.** (۵۳)

از پذیرفته‌شدن انفاق آن‌ها هیچ چیز جلوگیری نکرد جز کفر آن‌ها به خدا و رسولش و این‌که با تنبلی برای نماز می‌آمدند و بدون میل قلبی انفاق می‌کردند. (۵۴)

مال و فرزند آن‌ها باعث تعجب تو نشود، خدا فقط می‌خواهد به این وسیله آن‌ها را در زندگی دنیا عذاب کند و در حال کفر جان بدهند و بمیرند. (۵۵)

به خدا قسم می‌خورند که از شما هستند در صورتی که از شما نیستند. آن‌ها افرادی هستند که می‌ترسند. (۵۶)

اگر پناهگاهی یا غاری و یا جایی که توی آن بروند پیدا کنند با عجله به طرف آن می‌روند. (۵۷)
بعضی از آن‌ها درباره صدقات (زکات) از تو عیبجویی می‌کنند. اگر مقداری از آن را به آن‌ها
بدهی راضی می‌شوند و اگر ندهی عصبانی می‌شوند. (۵۸)
اگر آن‌ها از آنچه خدا و رسولش به آن‌ها داده راضی بودند و می‌گفتند: خدا برای ما کافی است،
خدا با لطف خودش و پیغمبرش به ما خواهند داد، ما به خدا علاقه داریم، (برای آن‌ها بهتر بود). (۵۹)

**صدقات (زکات) اختصاص به فقرا و مساکین و مسئولین آن و علاقه‌مندان به اسلام و آزادی
برندگان و خسارت دیدگان مقروض و در راه خدا و در راه‌ماندگان دارد، آن از طرف خدا واجب
شده است و خدا دانا و حکیم است. (۶۰)**

عده‌ای از آن‌ها افرادی هستند که پیغمبر را اذیت می‌کنند و می‌گویند: پیغمبر خوش‌باور است.
بگو: او شنونده خوبی برای حرف‌های شما است. به خدا و افراد باایمان، ایمان دارد و برای افراد
باایمان شما رحمت است و کسانی که پیغمبر خدا را اذیت می‌کنند عذاب پردردی دارند. (۶۱)
به خدا قسم می‌خورند تا شما را راضی کنند، در صورتی که اگر ایمان داشتند حق این بود که خدا
و رسولش را راضی کنند. (۶۲)

آیا نمی‌دانستند کسی که با خدا و رسولش مخالفت کند جزای او جهنم است و همیشه در جهنم
خواهد ماند؟ و این خواری بزرگی است. (۶۳)

افراد منافق (دورو) از این می‌ترسند که سوره‌ای درباره آنان نازل شود و از آنچه در دلشان است
خبردارشان کند. بگو: مسخره کنید، چون خدا آنچه را که از آن می‌ترسید آشکار خواهد کرد. (۶۴)
اگر از آن‌ها سؤال کنی حتماً می‌گویند: ما فقط شوخی و بازی می‌کردیم. بگو: آیا خدا و آیات او و
رسولش را مسخره می‌کردید؟ (۶۵)

عذرخواهی نکنید، شما بعد از ایمان آوردنتان کافر شده‌اید. اگر عده‌ای از شما را ببخشیم عده
دیگری را به سبب این‌که گناهکار بودند عذاب می‌کنیم. (۶۶)

بعضی از مردان و زنان منافق مثل هم هستند. به کارهای زشت امر می‌کنند و از کار نیک نهی
می‌کنند و از انفاق کردن دست می‌کشند. خدا را فراموش کرده‌اند و خدا هم آن‌ها را فراموش کرده.
افراد منافق فاسق (نافرمان) هستند. (۶۷)

خدا به مردان و زنان منافق و کافر وعده آتش جهنم را داده و در آن جاویدان خواهند بود. جهنم
برای آن‌ها کافی است. **خدا آن‌ها را از رحمت خود دور کرده و عذابی دایمی دارند. (۶۸)**

مانند کسانی که قبل از شما بودند و قدرت و مال و فرزندشان از شما بیشتر بود (نباشید). آن‌ها از
نصیب خود استفاده کردند. شما هم مثل کسانی که قبل از شما از نصیب خود استفاده کردند، از
نصیب خود استفاده کردید و غرق افکار باطل خود شدید، همان‌طور که آن‌ها شدند. اعمال این
افراد در دنیا و آخرت از بین رفته، آن‌ها ضرر کرده‌اند. (۶۹)

آیا خبر کسانی که قبل از آن‌ها بودند مثل قوم نوح و عاد و ثمود و قوم ابراهیم و اهالی مدین و قوم
لوط به آن‌ها نرسیده؟ پیغمبرانشان دلیل‌های واضح برای آن‌ها آوردند. خدا به آن‌ها ظلم نکرد، ولی
آن‌ها به خودشان ظلم می‌کردند. (۷۰)

مردان و زنان باایمان دوستدار و پشتیبان یکدیگرند. امر به معروف (مردم را تشویق به
کارهای خوب) و نهی از منکر (از کارهای بد منع) می‌کنند و نماز را به پا می‌دارند و زکات

می‌دهند و از خدا و رسولش اطاعت می‌کنند. خدا به چنین افرادی رحم می‌کند، چون خدا توانا و حکیم است. (۷۱)

خدا به مردان و زنان باایمان وعده بهشت‌هایی را داده که در آن نهرها روان است و همیشه در آن می‌مانند و منزل‌های پاک در بهشت جاوید دارند و رضایت خدا از این‌ها بالاتر است. این موفقیت بزرگی است. (۷۲)

ای پیغمبر، با افراد بی‌ایمان و منافق مبارزه کن و بر آن‌ها سخت بگیر. جای آن‌ها جهنم است و جهنم بد جایی است. (۷۳)

به خدا قسم می‌خورند که چنین حرفی نزده‌اند. بدون تردید سخن کفرآمیز را گفته‌اند و بعد از مسلمان شدنشان کافر شدند و قصد چیزی را کردند که به آن نرسیدند. فقط در اثر این‌که خدا و پیغمبرش از فضل خود آن‌ها را بی‌نیاز کردند به عیب‌جویی پرداختند. اگر توبه کنند به نفع آن‌ها است و اگر قبول نکنند، خدا آن‌ها را در دنیا و آخرت عذاب پردردی می‌کند. آن‌ها در زمین یار و یآوری ندارند. (۷۴)

عده‌ای از آن‌ها تعهد می‌کنند که اگر خدا از فضل خودش ثروتی به ما بدهد زکات می‌دهیم و افراد صالحی می‌شویم. (۷۵)

ولی وقتی خدا از فضل خودش ثروتی به آن‌ها داد، بخل ورزیدند و سرپیچی کردند و رو برگردانند. (۷۶)

بنابراین نفاق (دورویی) در دلشان خواهد بود تا روزی که خدا را ملاقات کنند، چون به وعده‌ای که به خدا داده بودند عمل نکردند و دروغ می‌گفتند. (۷۷)

آیا نمی‌دانستند که خدا اسرار آن‌ها و درگوشی حرف‌زدنشان را می‌داند؟ و آیا نمی‌دانستند که خدا غیب‌ها را می‌داند؟ (۷۸)

کسانی که افراد باایمان را که با میل صدقه می‌دهند و کسانی را که به اندازه قدرتشان صدقه می‌دهند مسخره می‌کنند، خدا آن‌ها را مسخره می‌کند و عذاب پردردی دارند. (۷۹)

(ای پیغمبر،) برای آن‌ها چه طلب آمرزش بکنی یا نکنی، اگر هفتاد دفعه هم برایشان طلب آمرزش کنی، خدا هرگز آن‌ها را نمی‌آمرزد. این‌کار برای این است که آن‌ها منکر خدا و رسولش شدند. خدا افراد نافرمان را هدایت نمی‌کند. (۸۰)

افرادی که به‌خاطر این‌که بر خلاف دستور رسول خدا به جنگ نرفتند خوشحال بودند و خوششان نمی‌آمد که با مال و جان خود در راه خدا بجنگند و گفتند: در تابستان گرم به جنگ نروید. به آن‌ها بگو: گرمای آتش جهنم خیلی شدیدتر است، البته اگر این را بدانند. (۸۱)

باید کم بخندند و زیاد گریه کنند. این مجازات کاری است که می‌کردند. (۸۲)

اگر خدا تو را پیش عده‌ای از آن‌ها برگرداند و از تو اجازه شرکت در جنگ را خواستند بگو:

هرگز شما به اتفاق من به جنگ نخواهید رفت و به اتفاق من با دشمنی نخواهید جنگید، چون شما بار اول راضی شدید که در جنگ شرکت نکنید، بنابراین با کسانی که به جنگ نیامدند بنشینید. (۸۳)

اگر یکی از آن‌ها مرد، هیچ‌گاه بر او نماز نخوان و سر قبرش نایست. چون آن‌ها منکر خدا و رسولش شدند و در حال نافرمانی مردند. (۸۴)

مال و فرزند آن‌ها باعث تعجب تو نشود، خدا فقط می‌خواهد آن‌ها را به این وسیله در دنیا عذاب

کند و در حال کفر جان بدهند. (۸۵)

وقتی سوره‌ای نازل شود که به خدا ایمان بیاورید و به اتفاق رسولش بجنگید، ثروتمندان آن‌ها از تو اجازه می‌خواهند و می‌گویند: بگذار ما جزو کسانی باشیم که به جنگ نمی‌آیند. (۸۶)
آن‌ها راضی شدند که با افرادی باشند که به جنگ نمی‌آیند. بر دل‌های آن‌ها مهر زده شده و نمی‌فهمند. (۸۷)

اما پیغمبر و کسانی که به او ایمان آوردند و با مال و جانشان مبارزه کردند، خیرات (خوبی‌ها) متعلق به آن‌هاست و آن‌ها رستگارند. (۸۸)

خدا برای آن‌ها بهشت‌هایی آماده کرده که نهرها در آن روان است و همیشه در آن خواهند بود. این موفقیت بزرگی است. (۸۹)

عده‌ای از بادیه‌نشینان برای بهانه‌تراشیدن آمدند تا به آن‌ها اجازه داده شود که به جنگ نروند، و کسانی که به خدا و رسولش دروغ گفتند و به جنگ نرفتند، به افراد بی‌ایمان آن‌ها عذاب پردردی خواهد رسید. (۹۰)

بر افراد ضعیف و مریض و کسانی که مالی ندارند که در راه جهاد خرج کنند اشکالی وارد نیست وقتی برای خدا و رسولش دیگران را نصیحت کنند، و بر نیکوکاران هم اشکالی وارد نیست. خدا آمرزنده مهربان است. (۹۱)

بر کسانی که برای شرکت در جنگ آمدند تا تو برای شرکت در جنگ به آن‌ها وسیله سواری بدهی و به آن‌ها گفתי که وسیله‌ای برای سواری شما ندارم و رفتند و چشمشان از غصه پر از اشک بود که چیزی ندارند که برای جهاد خرج کنند نیز ایرادی وارد نیست. (۹۲)
ایراد بر افرادی وارد است که ثروتی دارند و از تو اجازه می‌خواهند که در جنگ شرکت نکنند، و راضی شدند که با کسانی باشند که در جنگ شرکت نمی‌کنند. خدا بر دل‌های آن‌ها مهر نهاد و آن‌ها نمی‌دانند. (۹۳)

وقتی پیش آن‌ها برگردید از شما عذرخواهی می‌کنند. بگو: عذرخواهی نکنید چون به حرف‌های شما ایمان نداریم و خدا خبر شما را به ما داده است. خدا و رسولش کارهای شما را خواهند دید. بعد پیش خدایی که دانای پنهان و آشکار است برگردانده می‌شوید و او شما را از کارهایی که می‌کردید آگاه خواهد کرد. (۹۴)

وقتی پیش آن‌ها برمی‌گردید برای شما به خدا قسم می‌خورند تا از آن‌ها چشم‌پوشی کنید. از آن‌ها بگذرید، آن‌ها پلید هستند و جزای آن‌ها به سبب کارهایی که کردند جهنم است. (۹۵)
برای شما قسم می‌خورند تا از آن‌ها راضی شوید. اگر شما از آن‌ها راضی شوید خدا از افرادی که دستورهایش را اجرا نمی‌کنند راضی نمی‌شود. (۹۶)

کفر و دورویی اعراب صحرائشین زیادتر است و سزاوارند که حدودی که خدا بر رسولش نازل کرده ندانند. خدا دانا و حکیم است. (۹۷)

عده‌ای از صحرائشینان خرجی راکه (در راه خدا) می‌کنند غرامت به حساب می‌آورند و انتظار پیشامدهای ناراحتکننده‌ای را برای شما دارند. پیشامد بد برای خود آن‌هاست. خدا شنوا و دانا است. (۹۸)

عده‌ای از صحرائشینان افرادی هستند که به خدا و روز آخرت ایمان دارند و انفاقی راکه (در راه خدا) می‌کنند وسیله تقرب به خدا و دعای پیغمبر درباره خود می‌دانند. بدانید که انفاقتشان باعث

تقریبشان خواهد بود. خدا آن‌ها را وارد رحمت خود می‌کند، چون خدا آمرزنده مهربان است. (۹۹)
خدا از مهاجرین و انصار پیشگام اولیه و کسانی که به خوبی از روش آن‌ها پیروی کردند راضی است و آن‌ها هم از خدا راضی هستند و خدا برای آن‌ها بهشت‌هایی که در آن نهرها روان است آماده کرده که همیشه در آن بهشت‌ها خواهند بود. این موفقیت بزرگی است. (۱۰۰)

عده‌ای از صحرا نشینان اطراف شما منافق (دورو) هستند. از اهالی شهر هم عده‌ای در دورویی مهارت دارند که تو آن‌ها را نمی‌شناسی. ما آن‌ها را می‌شناسیم. آن‌ها را دوبار عذاب می‌کنیم و بعد آن‌ها را به عذاب بزرگی دچار می‌کنیم. (۱۰۱)

افراد دیگری هستند که به گناه خودشان اعتراف کردند و کارهای درست را با کارهای بد مخلوط کردند. امکان دارد خدا توبه آن‌ها را بپذیرد. چون خدا آمرزنده مهربان است. (۱۰۲)
از مال آن‌ها صدقه بگیر تا آن‌ها را پاک و تزکیه بکنی و برای آن‌ها دعا کن. دعای تو وسیله آرامش آن‌ها است و خدا شنونده دانا است. (۱۰۳)

آیا ندانسته‌اند که فقط خدا توبه را از بندگان قبول می‌کند و صدقات را می‌پذیرد و خدا توبه‌پذیر مهربان است؟ (۱۰۴)

بگو: عمل کنید که خدا و پیغمبرش و افراد باایمان کار شما را خواهند دید، و به سوی خدایی که آشکار و پنهان را می‌داند برگردانده می‌شوید و او شما را از تمام کارهایی که می‌کردید آگاه می‌کند. (۱۰۵)

و افراد دیگری هستند که کارشان به نظر خدا بستگی دارد که یا آن‌ها را عذاب می‌کند یا توبه آن‌ها را می‌پذیرد. خدا دانا و حکیم است. (۱۰۶)

افرادی که مسجدهای برای ضرر زدن و بی‌ایمانی و تفرقه‌انداختن بین مسلمانان و کمین گاهی برای افرادی که قبلاً با خدا و رسولش می‌جنگیدند ساخته‌اند، قسم می‌خورند که جز خیر چیزی نمی‌خواستیم. در صورتی که خدا شهادت می‌دهد که آن‌ها دروغ می‌گویند. (۱۰۷)

هیچ وقت در آن مسجد نماز نخوان. سزاوار است در مسجدی که از روز اول بر پایه تقوی ساخته شده است نماز بخوانی. در آن مردانی هستند که دوست دارند پاک باشند و خدا پاکان را دوست دارد. (۱۰۸)

آیا کسی که اساس کار خود را بر پایه تقوی (نگرانی از نافرمانی) خدا و رضایت او گذاشته کارش بهتر است یا کسی که اساس کار خود را بر کنار پرتگاهی نهاده که در حال فروریختن است و با آن در آتش جهنم می‌افتد؟ خدا کسانی را که ظلم می‌کنند هدایت نمی‌کند. (۱۰۹)
بنائی که ساخته‌اند دایم در دلشان به طور شك باقی می‌ماند تا وقتی که دلشان تکه‌تکه شود. خدا دانا و حکیم است. (۱۱۰)

خدا جان و مال افراد باایمان را به قیمت بهشت خرید، افرادی که در راه خدا می‌جنگند و می‌کشند و کشته می‌شوند. این وعده درستی در تورات و انجیل و قرآن است و عمل کردن به آن بر عهده خداوند است. چه کسی بهتر از خدا به عهدش وفا می‌کند؟ بنابراین به داد و ستدی که کردید شاد باشید، این موفقیت بزرگی است. (۱۱۱)

افراد باایمانی که توبه می‌کنند، فقط بندگی خدا را می‌کنند (بنده و مطیع محض و بی‌چون و چرای دستورهای هیچ‌کس جز خدا نیستند)، فقط خدا را بزرگ می‌شمارند، سیاحت کننده (یا روزه‌دار) می‌باشند، رکوع و سجود می‌کنند، امر به معروف (مردم را به کارهای خوب تشویق)

و نهی از منکر (از کارهای بد منع) می‌کنند و حدود خدا را حفظ می‌کنند. به افراد باایمان بشارت بده. (۱۱۲)

پیغمبر و افراد باایمان حق ندارند که برای افراد مشرک از خدا طلب آمرزش کنند هر چند که از خویشاوندان آنها باشند، البته بعد از این‌که برای آنها روشن شد که آنها اهل جهنم هستند. (۱۱۳)

طلب آمرزش ابراهیم برای پدرش فقط به‌خاطر وعده‌ای بود که به او داده بود، ولی وقتی برای او روشن شد که او دشمن خداست، از او بیزاری جست. چون ابراهیم دلسوز و بردبار بود. (۱۱۴)

شایسته خدا نیست افرادی را که هدایت کرده گمراه کند مگر این‌که آنچه را که باید از آن خودداری کنند برای آنها بیان کند. چون خدا هر چیزی را به خوبی می‌داند. (۱۱۵)

فرمانروایی آسمان‌ها و زمین فقط مال خداست، زنده می‌کند و می‌میراند. شما یار و یآوری غیر از خدا ندارید. (۱۱۶)

خدا توبه پیغمبر و مهاجرین و انصار را که در موقع سختی از او پیروی کردند پذیرفت، بعد از این‌که نزدیک بود قلب عده‌ای از آنها منحرف شود، باز خدا توبه آنها را پذیرفت، چون خدا نسبت به آنها دلسوز و مهربان است. (۱۱۷)

سه نفری که تخلف ورزیدند و به جنگ نرفتند تا حدی که زمین با تمام وسعتش بر آنها تنگ شد و از کار خود به تنگ آمدند و گمان کردند هیچ پناهگاهی از دست خدا ندارند مگر این‌که به خودش پناه ببرند، خدا توبه آنها را پذیرفت تا توبه کنند. چون خدا توبه‌پذیر مهربان است. (۱۱۸)

ای افراد باایمان، از نافرمانی دستورهای خدا بترسید و با افراد راستگو همراه باشید. (۱۱۹)

اهل شهر و اعرابی که اطرافشان هستند حق ندارند از دستور پیغمبر خدا سرپیچی کنند و جان خودشان را بیشتر از جان پیغمبر دوست بدارند. این به‌خاطر این است که هر تشنگی و رنج و گرسنگی که در راه خدا به آنها برسد و هر جایی قدم بگذارند که افراد بی‌ایمان را عصبانی کند و به هر دشمنی که دست یابند، برای آنها عمل صالح نوشته می‌شود. مسلماً خدا پاداش نیکوکاران را ضایع نمی‌کند. (۱۲۰)

هر خرج کوچک و بزرگی که در راه خدا بکنند و هر سرزمینی را طی کنند برای آنها نوشته می‌شود تا خدا پاداش آن را بیشتر از عملی که می‌کردند به آنها بدهد. (۱۲۱)

شایسته نیست که افراد باایمان همگی با هم حرکت کنند. ولی چرا از هر گروه دسته‌ای حرکت نکردند تا دین را خوب بفهمند و وقتی پیش قوم خود برگشتند آنها را از عواقب کارهای زشتشان برحذر دارند شاید مواظب کار خود باشند. (۱۲۲)

ای افراد باایمان، با کافرانی که نزدیک شما هستند بجنگید. باید در شما شدت عمل بیابند، و بدانید که خدا با افراد پرهیزکار است. (۱۲۳)

وقتی سوره‌ای نازل می‌شود عده‌ای از آنها می‌گویند: این سوره ایمان کدامیک از شما را اضافه کرده؟ اما به ایمان مؤمنین اضافه کرده است و آنها خوشحالند. (۱۲۴)

اما بر ناپاکی افرادی که در دلشان مرضی است افزود و در حال کفر مردند. (۱۲۵)

آیا متوجه نمی‌شوید که در هر سال یک یا دو بار مورد امتحان قرار می‌گیرند؟ با وجود آن توبه نمی‌کنند و توجه هم پیدا نمی‌کنند. (۱۲۶)

وقتی سوره‌ای نازل شود بعضی از آنها به هم نگاه می‌کنند که آیا کسی شما را می‌بیند، بعد یواشکی می‌روند. خدا دل‌های آنها را به سبب این‌که افرادی هستند که حقیقت را نمی‌دانند از حق

برگردانده. (۱۲۷)

رسولی از خودتان برای شما آمده که از چیزهایی که باعث زحمت شما است ناراحت می‌شود و علاقه زیادی به هدایت و راحتی شما دارد و نسبت به افراد باایمان دلسوز و مهربان است. (۱۲۸) اگر قبول نکردند بگو: خدا برای من کافی است. معبودی (وجودی که انسان در مقابل او احساس و ابراز کوچکی بکند و مطیع محض و بی‌چون و چرای دستوره‌ای او باشد) غیر از خدا وجود ندارد. بر او توکل کرده‌ام و او خداوند عرش بزرگ است. (۱۲۹)